

КАФЕДРА МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬК

ТЕМА № 1: “Організація роботи з особовим складом (МПЗ) у Збройних Силах України”

ЗАНЯТТЯ № 6: “Робота командирів щодо профілактики пияцтва серед військовослужбовців”

НАВЧАЛЬНІ ТА ВИХОВНІ ЦІЛІ:

- Розкрити зміст та основні напрямки діяльності керівного складу підрозділів щодо попередження випадків зловживання спиртними напоями на службі;
- Ознайомити слухачів з особливостями роботи посадових осіб щодо профілактики пияцтва в армійському середовищі;
- Сприяти розвитку у курсантів почуття свідомої військової дисципліни, відповідальності та цілеспрямованості.
- Формувати світогляд курсантів, спираючись на національні історичні та військово-патріотичні традиції, загальнолюдські цінності.

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Військові статuti Збройних Сил України. – К.: Варта, **2003.** – **516** с.
2. Директива Начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України від **5.06.2014** року № Д-14 “Про організацію морально-психологічного забезпечення військових частин (підрозділів) ЗС України під час забезпечення заходів антитерористичної операції”.
3. Методичні рекомендації щодо роботи з військово-службовцями, схильними до зловживання спиртними напоями. Особливості проявів, профілактика, організація роботи / Науково-дослідний центр гуманітарних проблем Збройних Сил України. – К.: МО України, **2015.** – **11** с.
4. Наказ Міністра оборони України від **29.08.2013** р. № **580** “Про заходи щодо попередження пияцтва та впровадження здорового способу життя у ЗС України”.
5. Рекомендації щодо відповідальності за збереження життя та здоров’я військовослужбовців / Генеральний штаб Збройних Сил України. – К.: **2014.** – **5** с.
6. Ягунов В.В. Військова психологія /В.В. Ягунов. – К.: ВК ТОВ “Тандем”, **2004.** – **656** с.

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

1

Роль дисциплінарної практики у боротьбі з пияцтвом

2

Іттка регламентованість бойової діяльності – запорука

Вживання алкогольних напоїв має як безпосередній негативний вплив на організм людини, так і опосередкований – на службову діяльність, відпочинок, харчування, спілкування, заважаючи повноцінному виконанню військовослужбовцем своїх обов'язків.

Пияцтво – це систематичне вживання спиртних напоїв протягом тривалого часу або епізодичне вживання алкоголю, що супроводжується у всіх випадках вираженим сп'янінням. При цьому одурманення себе є найчастіше головним мотивом вживання спиртного. Крім того, алкоголь виступає своєрідним засобом компенсації людиною її проблем.

Роль дисциплінарної практики
у боротьбі з пияцтвом

Причини вживання спиртних

- залежність від алкоголю, що проявлялася ще до служби;
- негативний приклад командирів (начальників);
- бажання випробувати відчуття ейфорії, розслабитися
- несприятливі умови життя, служби, при яких “виникає потреба” в знятті психологічної напруги
- широко розвинені алкоголь
- незагруженість під час занять;
- незайнятість у вільний час, відсутність культури дозвілля;
- доступність спиртних напоїв;
- виконання бойових завдань в умовах підвищеної психічної напруженості, часто пов’язаних
- безконтрольність з боку командирів
- падіння рівня дисципліни

Виділяються три ступені алкоголізації людини:

1

епізодичне вживання спиртних напоїв, характерне для осіб, які не п'ють в силу біологічної непереносимості або негативної психологічної установки до алкоголю і споживають спиртне випадково (під впливом оточуючих) і не зазнають задоволення від випитого;

2

зловживання алкоголем – прийняття спиртного один і більше разів на тиждень або рідше, але в значних дозах (більше **200** грам);

3

алкоголізм – хронічне захворювання, що характеризується непереборним патологічним потягом людини до спиртного.

Зловживання спиртними напоями можна віднести до числа найбільш гострих негативних явищ у Збройних Силах, а його профілактика виступає як важливе завдання всіх посадових осіб. Пияцтво особового складу представляє серйозну небезпеку через можливий зрив виконання бойового завдання.

У боротьби за здоровий спосіб життя велике
значення набуває участь командирів (начальників) у
дисциплінарній практиці. Висуваючи високі **ВИМОГИ**
ДО ПОС

заохочення

стягнення

Заохочення військовослужбовців можна поділили на дві групи:

морально-правового впливу

оголошенні подяки, нагородження грамотою, дипломом, особистою фотокарткою військовослужбовця біля розгорнутого Бойового прапора військової частини; повідомлення батькам або колективу за місцем роботи чи навчання військовослужбовця до його призову на службу про зразкове виконання ним військового обов'язку й про отриманні заохочення; нагородження нагрудним знаком "Відмінний фахівець"; занесення прізвищ військовослужбовців до Книги пошани військової частини; занесення на Дошку пошани прізвищ слухачів та курсантів вищих військово-навчальних закладів, які закінчили із золотою медаллю курс навчання.

матеріальні переваги

дозвіл солдатам, сержантам на одне додаткове звільнення із розташування військової частини поза чергою у дні та години, встановлені для цього командиром частини; надання додаткової відпустки військовослужбовцям строкової служби на термін до 5 днів; нагородження солдат, сержантів цінним подарунком або грошовою премією; присвоєння чергового військового звання; нагородження офіцерів іменною холодною й вогнепальною зброєю; дострокове присвоєння офіцерам чергового військового звання до полковника включно; присвоєння офіцерам чергового військового звання, вищого на одну ступінь за військове звання, передбачене штатною посадою.

Висока ефективність застосування за

а) обґрунтованість заохочень – кожне заохочення повинно застосовуватись за дійсні успіхи в службі, добросовісне виконання військового обов'язку і тільки до військовослужбовців, які гідні заохочення; б) своєчасність застосування заохочень – заохочення тільки тоді може бути достатньо ефективним засобом зміцнення військової дисципліни, коли воно за

ДИСЦИПЛІНАРНІ СТЯГНЕННЯ - це стягнення, що передбачені Дисциплінарним статутом та іншими правовими актами, і які накладаються командиром (начальником) за порушення військової дисципліни або громадського порядку.

**За своїм змістом усі дисциплінарні стягнення
можна поділити на дві групи:**

**Заходи
морально-
правового
попередження**

**Заходи,
пов'язані з
певними
позбавленнями
та обмеженнями**

Вимоги, дотримання яких обов'язкове при накладенні дисциплінарних стягнень на військовослужбовців, зводяться до наступного:

Дисциплінарні стягнення можуть накладатися лише тими командирами (начальниками), які користуються дисциплінарними правами по відношенню порушників дисципліни й громадського порядку, в межах цих прав, і лише ті, які встановлені законом.

Дисциплінарне стягнення на військовослужбовця може бути накладено лише при наявності підстав для притягнення до дисциплінарної відповідальності, тобто при здійсненні ним дисциплінарної провини.

Дисциплінарні стягнення повинні накладатися у суворій відповідності з тяжкістю вчиненого проступку та ступенем вини військовослужбовця, який здійснив дисциплінарний проступок

Своєчасність накладення дисциплінарного стягнення.

Забороняється за один і той же проступок накладати декілька дисциплінарних стягнень або поєднувати одне стягнення з іншим.

Забороняється під час накладення дисциплінарного стягнення принижувати гідність підлеглого.

Дисциплінарні стягнення не повинні накладатися на військовослужбовців у присутності їх підлеглих.

Висновок за 1-м питанням:
Дисциплінарна практика має
своєю метою перш за все охорону
військової дисципліни, боротьбу з
її порушеннями. В
дисциплінарній відповідальності
проявляється державна догана,
осуд поведінки військовос
лужбовця, який порушив вимоги
військової дисципліни. З її
допомогою держава примушує
порушника до виконання вимог
військової дисципліни, а також
сприяє викорін

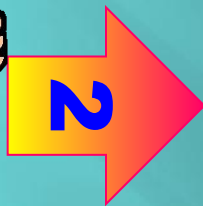
Чітка регламентованість бойової діяльності – запорука відсутності випадків вживання спиртних напоїв

Основними напрямками діяльності посадових осіб щодо попередження випадків вживання спиртних напоїв є:

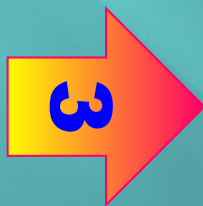

Налагодження бойового інформування особового складу:

- функціонує безперервно;
- актуалізація бойових мотивів, сенсу, цінності, значущості діяльності.

Організація повсякденної діяльності – особовий склад повинен постійно займатись справами: обслуговування зброї та техніки; інженерне обладнання позицій; дотримання мінної безпеки; організовані відпочинок і дозвілля; поведення тренувань тощо.

Профілактична робота – своєчасне виявлення та оцінка фактів вживання спиртних напоїв, створення соціальних та оргбар'єрів на шляху розвитку цього негативного явища, кваліфіковане роз'яснення особовому складу фізіологічних, психологічних і соціальних наслідків пияцтва. Основним напрямком роботи є **діагностика** цього негативного явища.

Де військовослужбовці беруть спиртне на війні та як з цим боротися?

Спиртне найчастіше доставляють водії.

Викорінити вживання спиртного серед офіцерів.

Систематично перевіряти місця, де може зберігатися спиртне.

Слід пам'ятати, що воїни досить часто, особливо на блок-постах відчують почуття голоду, горілка – компенсація потреби в їжі.

Використовувати антиалкогольну пропаганду.

Мати персональний облік тих, хто схильний до зловживання спиртними напоями.

Вдаватись до переконання алкоголіків (це нормальні люди, але схильні до переоцінки своїх можливостей).

При роботі з особами, схильними до вживання спиртних напоїв, с

не проводити консультацій і будь-яких заходів з особами,
які перебувають у стані алкогольного с

створити навколо військовослужбовців таке мікросередовище, яке
б не сприяло вживанню спиртних напоїв;

розуміти і роз'яснювати військовикам, що зловживання
спиртними

здійснювати психокорекційні дії тільки з військовослужбовцями,
які виявляють бажання змінитися.

Система профілактики випадків зловживань спиртними напоями серед особового складу військової частини (підрозділу) передбачає:

- ❑ збирати та аналізувати об'єктивну інформацію про воїнів, які прибули до частини, підрозділу і можуть зловживати алкоголем;
- ❑ активно залучати військовослужбовців, схильних до вживання спиртних напоїв до службової діяльності, систематично проводити з ними індивідуально-виховну роботу;
- ❑ проявляти високу вимогливість та здійснювати систематичний контроль;
- ❑ обов'язково проводити заняття в системі воєнно-ідеологічної підготовки (оперативних форм інформування о/с), включати до тематики занять додаткові теми, присвячені боротьбі з пияцтвом в ЗС;
- ❑ проводити спеціальні культурно-масові заходи, наприклад, бесіди на теми: "Алкоголь і боєготовність підрозділу", "Алкоголь і здоров'я воїна";
- ❑ використовувати наочну агітацію та стінний друк (заможливістю – у сатиричній газеті у гумористичній формі протягнути п'яниць);
- ❑ проводити зустрічі з працівниками військової юстиції;
- ❑ приймати адекватні заходи реагування після кожного зловживання алкоголем;
- ❑ навчати офіцерів, сержантів методиці роботи щодо попередження пияцтва у військовому колективі.

Військовослужбовця, схильного до зловживання спиртними напоями, можна виявити за такими ознаками:

1

деформація пружності структур шкіри, обличчя може мати жовтуватий відтінок;

2

пожовтіння склер очей, що свідчить про порушення роботи печінки та жовчного міхура;

3

посиніння губ, що свідчить про небезпеку виникнення тромбів;

4

деформуються та грубіють голосові зв'язки, голос стає хриплим та грубим;

5

своєрідний стан кінцівок рук: скручені пальці, які не розгинаються через спазм і скорочення сухожилля;

6

неврологічні розлади: тремор рук, людина не може втримати рівновагу, рухи хаотичні та невпевнені;

7

швидко та позитивно реагують на будь-яку можливість випити;

8

пригадування про спиртне викликає невимушений мімічний рефлекс: облизування губ, прицмокування, ковтання слини;

9

життєві цінності змінюються: все, що сприяє випивці, сприймається позитивно, а все, що заважає (сім'я, діти, робота) – часто негативно.

Основний зміст профілактичної

Заходи дисциплінарного та матеріального впливу що

Заходи громадського впливу: військовослужбовців, які на службі перебувають в стані алкогольного сп'яніння, слід виносити на суд громадськост

Робота з формування або корекції громадської думки щодо неприпустимості виконання службових обов'язків в стані алкогольного с

Спрямовувати роботу командирів підрозділів щодо попередження пияцтва серед підлеглих, виявляти необхідну вимогливість до тих командирів (начальників), у підрозділах яких мали місце правопорушення ґрунті пияцтва.

Висновок за 2-м питанням:
Лише постійна,
цілеспрямована, ретельно
спланована робота,
скоординовані зусилля
командирів всіх рівнів,
фахівців по роботі з
особовим складом (МПЗ),
військових медиків, активу
військової частини
(підрозділу) при цьому

Висновки:

- 1.** Профілактика пияцтва в армійському середовищі – один з основних напрямів роботи щодо попередження правопорушень серед особового складу військових частин (підрозділів).
- 2.** Профілактика пияцтва та алкоголізму повинна бути підкріплена непохитною волею командування щодо притягнення до відповідальності осіб, котрі дозволяли випадки пияцтва.
- 3.** Ефективність профілактичної роботи щодо недопущення випадків зловживання спиртними напоями залежить від узгодженої діяльності всіх посадових осіб – командирів, заступників командирів по роботі з особовим складом, начальників служб, медичних працівників і психологів.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ Й ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ:

накладання
стягнень на
підлеглих.

4.

Основні
напрямки
діяльності
посадових
осіб щодо
попередже
ння
випадків
вживання
спиртних
напоїв.

5.

Ознайомит

ись 3

Ознайомитись із Системою рекомендацій профілактики пияцтва в армійському середовищі літературою:

- Методичні

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ